

Política | Actualitzat el 13/10/2020 a les 11:01

El dia que Companys va parlar en català davant de Franco

El polític republicà va ser ministre de Marina durant tres mesos i va coincidir en un acte públic amb el futur dictador

Fotografia de Companys i banderí amb la imatge seva i d'altres dirigents republicans dels anys 30. | CRAI Biblioteca del Pavelló de la República (Universitat de Barcelona)

Molt abans de la Guerra Civil, Lluís Companys i Francisco Franco van tenir un encontre molt diferent del que es produiria després. L'escena (aquí la podeu veure immortalitzada a l'arxiu de l'agència Efe (<https://www.efe.com/efe/espana/cultura/una-foto-de-franco-con-companys-destaca-en-nueva-biografia-del-president/10005-2895550>)) pot semblar una ficció literària, sabent el que succeiria després en el consell de guerra al president, però l'hemeroteca deixa constància d'una trobada de tots dos, sent Companys ministre de Marina del govern de la república i el general Franco comandant militar de les Balears. Va ser el 6 de juliol del 1933. A més, l'aleshores ministre per ERC va pronunciar unes paraules en català i Franco el va felicitar.

Companys va presidir un acte de l'armada espanyola i va assistir a una desfilada de 21 vaixells en companyia de Franco i altres autoritats civils i militars. També va assistir a una recepció que li va oferir l'Ajuntament de Palma, a la qual també va assistir Franco.

El ministre i futur president va fer diversos discursos al llarg del dia i, en un d'ells, va parlar en català. Segons explica la historiadora Montserrat Coberó en la biografia *Lluís Companys. Una vida pels catalans. Una mort per Catalunya* (Pagès), la premsa balear va explicar que Franco, que tres anys després s'aixecaria des de l'Àfrica en armes contra el govern legítim de la república, va ser un dels que el va felicitar al final del seu discurs.

[noticiadiari]2/209803[/noticiadiari]

Van ser només tres mesos, però Companys va exercir com a ministre de Marina. Ho va fer, per decisió de Francesc Macià, del 12 de juny al 12 de setembre del 1933, en un govern de Manuel Azaña, que va presidir la major part dels governs del primer bienni republicà (1931-33). Es tractava de governs de vida efímera, formats per una constel·lació de partits republicans i amb suport socialista.

Esquerra Republicana, que governava la Generalitat amb Francesc Macià a la presidència, donava suport a Azaña i solia tenir un representant al consell de ministres. Durant un temps, ho havia estat Jaume Carner, ministre d'Hisenda, però va caure greument malalt i Azaña va fer una remodelació ministerial. Companys va ser reclamat aleshores a Madrid, però en un ministeri que era considerat de segon nivell. En aquell moment, presidia el Parlament de Catalunya, càrrec que va haver de deixar.

[slideflaix]1100[/slideflaix]

Els tres mesos de gestió van permetre poca obra de govern. Però van donar, com hem vist, algun moment especial. El mes de setembre, Companys va tornar a Catalunya mentre s'acostaven les eleccions espanyoles que, al novembre, donarien la victòria a una aliança de dretes. Poc després va morir Macià i ell va assumir la presidència de la Generalitat. S'acostaven temps difícils.

[noticia]209815[/noticia]

[noticia]209644[/noticia]

[noticia]209611[/noticia]

[noticia]209866[/noticia]

[noticia]209803[/noticia]